

Svedectvá doby: Moyzesovo kvarteto

Spevácka súťaž VŠMU

Festival: Bayreuth Baroque

Hudba Plus: Viktoriia Vitrenko

Klub: Pierre Boulez

Na chate o cinkoch

Hudobný život
10/2025/R. 57

BHS 60

Jozef Podprocký

PREMENY SPOMIENOK

Monografia Jany Zelenkovej reflektuje život a tvorbu slovenského skladateľa a dlhoročného pedagóga košického konzervatória Jozefa Podprockého, osobnosti, ktorá výrazne ovplyvnila formovanie hudobnej kultúry nielen na východnom Slovensku. Kniha obsahuje biografickú štúdiu, analytické štúdie a Podprockého autorské texty k jednotlivým opusom, spomienky jeho žiakov a kolegov, články a rozhovory uverejnené v rozličných periodikách, ako aj detailný zoznam všetkých diel.

Prial by som si, aby kultúrnosť a s ňou súvisiaca spiritualita boli konečne neodmysliteľnou súčasťou nášho života, aby sa viac skultivovalo naše bežné žitie, ktorého súčasťou by mala byť aj dobrá a kvalitná hudba.

Jozef Podprocký

Bratislava 2025
ISBN 978-80-69114-00-5

Nájdete vo vybraných
kníhkupectvách
alebo na www.hc.sk

FRANTIŠEK BÁLEŠ ANSÁMBEL V SPOLUPRÁCI S O.Z. ARTVIN UVÁDZA
4. ROČNÍK INTERAKTÍVNEHO UMELECKO-VZDELÁVACIEHO PROJEKTU

S H V I E Z D O S L A V O M DO LAVÍC

- 28.10. ZŠ FÁNDLYHO, PEZINOK
- 28.10. STREDOSLOVENSKÉ OSVETOVÉ CENTRUM,
BANSKÁ BYSTRICA
(VEREJNÉ UVEDENIE O 18:00)
- 29.10. ZŠ M. R. ŠTEFÁNKA, IVANKA PRI DUNAJI
- 3.11. MALOKARPATSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO,
KAŠTIEĽ MODRA
(VEREJNÉ UVEDENIE O 10:00)
- 5.11. SÚKROMNÉ KONZERVATÓRIUM V NITRE
- 6.11. ZŠ GULIVER, BANSKÁ ŠTIAVNICA
- 7.11. ZÁHORSKÁ GALÉRIA JÁNA MUDROCHA V SENICI
(VEREJNÉ UVEDENIE O 17:00)
- 12.11. ZŠ LESNÍCKA, PREŠOV
- 12.11. ZŠ SIBÍRSKA, PREŠOV
- 13.11. ZŠ MILANA RÚFUSA, ZÁVAŽNÁ PORUBA
- 14.11. SOŠ PEDAGOGICKÁ, BRATISLAVA
- 17.11. KULTÚRNO - KREATÍVNE CENTRUM HVIEZDA,
TRENČÍN
(VEREJNÉ UVEDENIE O 10:30)
- 18.11. SPOJENÁ ŠKOLA GYULU SZABOA,
DUNAJSKÁ STREDA
- 20.11. KEGLEVIČOV PALÁC, BRATISLAVA
(VEREJNÉ UVEDENIE O 17:00)
- 24.11. LABYRINT - MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO,
SENEC
(VEREJNÉ UVEDENIE O 10:00)
- 1.12. DOM KULTÚRY RUŽINOV, BRATISLAVA
(VEREJNÉ UVEDENIE O 10:00)

Z VEREJNÝCH ZDROJOV PODPORIL
fond
na podporu
umenia

VSTUP VOLNÝ

foto Braňo Gotthardt

Obsah

- Koncerty**
- 2 ŠKO Žilina – Bratislavské hudobné slávnosti – Domus & Hortus Artis – Medzinárodný organový festival Ivana Sokola
- Auris interna**
- 7 Dôverne známe škrtky
- Hudobné divadlo**
- 18 Medzinárodná spevácka súťaž na VŠMU
- 20 Bayreuth Baroque
- Svedectvá doby**
- 22 Moyzesovo kvarteto: Päťdesiat rokov so slovenskou hudbou
- Klub**
- 28 Marián Lejava o Pierrovi Boulezovi
- Hudba plus**
- 30 Viktoriia Vitrenko
- Na chate**
- 33 Patrik Sabo
- 36 **Recenzie CD**
- Poviedka**
- Nič (V. Rozenbergová)

Editoriál

ROBERT KOLÁŘ

Bratislavské hudobné slávnosti majú za sebou jubilejné 60. vydanie a zodpovedal tomu aj lesk zvučných mien sólistov, dirigentov a orchestrov, striedajúcich sa na pódioch Reduty. Dnes možno povedať, že oslava sa nadmieru vydarila a sme radi, že Hudobný život mohol byť pri tom. Aj preto je koncertná rubrika v aktuálnom čísle dominantou. No tak je to takmer vždy na jeseň, keď sa začínajú nielen koncertné sezóny v Bratislave, Košiciach aj Žiline, ale aj takmer spojitý prúd festivalového diania: sotva sa zatvorili brány BHS, za dverami už čakajú Mozartov festival či Konvergenzie. Čo sa nezmestilo do rubriky tento mesiac, nájdete v novembrovom čísle...

Okrúhle jubileum si v tomto roku pripomína aj Moyzesovo kvarteto, ktoré dnes, 50 rokov od svojho založenia, patrí k najdlhšie kontinuálne pôsobiacim komorným zoskupeniam na našej scéne. Som nesmierne rád, že som spolu s pokračovateľom kvartetovej tradície u nás, huslistom a primárom Muchovho kvarteta Jurajom Tomkom mohol byť svedkom spomínania dvoch členov telesa na ich kontakty so slovenskými skladateľmi a ich hudbou. A že ich nebolo málo – Moyzes, Ferenczy, Bur-las, Zelenka, Kupkovič, Sixta, Malovec, Krák, Godár, Šarišský a mnohí ďalší...

Pre priaznivcov vokálneho umenia bude iste cenným príspevkom triezvo kritický pohľad Pavla Ungera na uplynulý úvodný ročník speváckej súťaže pod patronátom VŠMU, pre záujemcov o menej konvenčný vokálno-inštrumentálny prejav zasa pohľad Ondreja Veselého do svojského a z pochopiteľných dôvodov komplikovaného sveta ukrajinskej skladateľky, speváčky, dirigentky a performerky Viktorie Vitrenkovej.

Nahliadnuť do celkom iného sveta dáva rubrika Na chate, v ktorej sa Andrea Serečinová vnorila do sveta výroby unikátnych dychových nástrojov – cinkov – z dielne nášho kolegu z Hudobného centra Patrika Saba. A napokon, v ďalšom rozhovore, tentokrát so skladateľom a dirigentom Mariánom Lejavom, sme sa dotkli odkazu jubilujúceho Pierra Bouleza, tentokrát však nie ako avantgardného skladateľa, ale ako dirigenta viac-menej klasického repertoáru.

Príjemné plávanie udalosťami nabitým jesenným hudobným životom a do skorého videnia v novembrovom vydaní!

Mesačník **Hudobný život**/
10/2025 vychádza
v **Hudobnom centre**
Michalská 10, 815 36 Bratislava,
štátna príspevková
organizácia MK SR
IČO 00 164 836

Zapísané v zozname periodickej
tlače MK SR pod ev. číslom
EV 3605/09

Redakcia: Zastupujúci šéfredaktor: Robert Kolář (robert.kolar@hc.sk), Jana Dekánková (jana.dekankova@hc.sk), Jana Zelenková (jana.zelenkova@hc.sk), externá redakčná spolupráca: Robert Bayer (robert.bayer@hc.sk), jazykové korektúry: Marcel Olšiak, korektúry českých textov: Lucie Lukášová, grafická úprava: Peter Beňo

Distribúcia a marketing: Patrik Sabo (tel: +421 2 20470460, fax: +421 2 20470421, distribucia@hc.sk) • **Adresa redakcie:** Michalská 10, 815 36 Bratislava 1, www.hc.sk/hudobny-zivot/ • **Grafický návrh:** Pergamen Trnava • **Tlač:** ULTRA PRINT, s. r. o., Bratislava • **Rozširuje:** Slovenská pošta, a. s., Mediaprint-Kapa a súkromní distributéri • **Objednávky na predplatné prijíma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty, alebo e-mail:** predplatne@slposta.sk • Objednávky do zahraničia vybavuje Slovenská pošta, a. s., Stredisko predplatného tlače, Uzbecká 4, P.O.BOX 164, 820 14 Bratislava 214, e-mail: zahranicna.tlac@slposta.sk • Objednávky na predplatné prijíma aj redakcia časopisu. Používanie novinových zásielok povolené RPPBA Pošta 12, dňa 23. 9. 1993, č. 102/03 • Indexové číslo 49215. ISSN 13 35-41 40 (tlačené vydanie), ISSN 2729-7586 (online, pdf verzia) • **Obálka:** The Constellation Choir & Orchestra, Sir John Eliot Gardiner a Sarah Denbee v Redute na BHS. Foto: A. Trizuljak • Názory a postoje vyjadrené v uverejnených textoch nie sú stanoviskom redakcie. Redakcia si vyhradzuje právo redakčne upravovať a krátiť objednané i neobjednané rukopisy. Texty akceptujeme len v elektronickej podobe. • Vyhľadávať v dátach uverejnených v tomto čísle môžete na adrese www.siac.sk

Koncerty

18. 9. 2025

Žilina, Dom umenia Fatra

ŠKO Žilina

František Macek, Karol Daniš

Beethoven

Po fáze letného odpočinku na úvodnom otváracom koncerte 52. sezóny ŠKO víтали orchester a jeho šéfdirigent publikum priam vzorovou programovou zostavou. Dom umenia Fatra ozvučila Beethovenova hudba, ktorej v jej dokonalosti, kráse či posolstvách nikdy nie je dosť. Navyše, dramaturgická zostava programu potešila: nešlo o ad hoc výber, v dôvtipnej zostave bolo možné čítať aj ďalšie vzájomné prepojenia, väzby a kódy. Eklatantným príkladom bola kombinácia predohry (*Egmont*) a symfónie (*Eroica*), ak nehovoríme len o symbolike v zmysle voľby „hrdinskej“ tóniny Es dur. Našli by sme tu aj ďalšie ideové šifry, odkazy aj posolstvá, ktoré sa vždy, v každej dobe aktuálne sprítomňujú a potvrdzujú.

Predohru op. 84 Egmont, skomponovanú na Goetheho námet – velebnú apotheózu hrdinstva, obraz drámy – dirigent dôsledne a „trpezlivo“ exponoval s pevne načrtnutou koncepciou, uvažlivo a s rešpektom cizeloval detaily, tvaroval klenby. Predohra prehovorila dôrazne, okamžite zaujala audítórium nielen ako konvenčné programové entrée, ale ako signál s prísľubom následného hudobného diania. Zainteresovaný orchester tvoril sústredene, zrkadliac predstavu svojho lídra.

Solistom večera bol známy mladý huslista Karol Daniš, ktorého evidujeme spreď rokov ako mimoriadny detský talent. Po školeniach u renomovaných pedagógov dnes Daniš pôsobí v pozícii prvého koncertného majstra orchestra Grazer Philharmoniker/Opera Graz, priradil sa tak k mocnejšej skupine našich elitných sláčikárov, ktorí na významných postoch vzorovo reprezentujú naše interpretačné umenie v zahraničí.

Na otváracom koncerte mal Daniš priestor v dvoch Beethovenových opusoch – *Romanci č. 1 G dur* a *č. 2 F dur*. Obe skladby sú často uvádzané pre svoje podmanivé pôvaby, poskytujú sólistovi príležitosť virtuózne sa zaskvieť aj dojať sugestívnou

mocou kantabilných sólových kriviek. Daniš preukázateľne prehĺbil arzenál svojich technických aj výrazových daností, pripomenul však aj svoju „šťavnatú“ muzikalitu a zároveň disciplinovanosť. Obe skladby zazneli v dôslednom pretlmočení, hudobnícky korektne, s bezchybnou stratégiou, predsa však zanechali istú perцепnú rezervu. Akoby sólista v dialógoch aj súznení s orchestrom strácal ostrosť a asertívny akcent, ktorý jeho prejav miestami pozbavil očakávaného brilantného romantizujúceho lesku.

Podľa predpokladov bola nesporným vrcholom záverečná grandiózne vystavaná *Symfónia č. 3 Es dur*. Už úvod v poslucháčovi navodil dojem, že dirigent nasadením ohlasuje jednu zo svojich „životných“ príležitostí... V takom predznamenaní sa odvíjal rozvrh takmer hodinovej hrdinskej hudobnej epeje. Pripravený a do detailov premyslený projekt s ochotne vnímavým orchestrom líder modeloval plasticky, uvažlivo, so schopnosťou budovať monument. Frázy mali presne definovaný ťah, zmysel a aj takmer netušené významové zákutia. V koncepcii mi imponoval zrejmy a logický dôraz dvoch posledných častí, s filigránsky rozohranými farebnými kombináciami (delikátne „tieňované“ dychy, diskkrétne fázovanie sláčikov...) a hierarchizáciou plôch.

František Macek na prahu novej žilinskej koncertnej série znova potvrdil svoju povest hudobníka, ktorý presviedča nielen vedomosťou a pevnou rukou, ale aj dávkou imaginatívnosti vyvierajúcej z jeho múzického fundamentu.

LÝDIA DOHNALOVÁ

19.-22. 9. 2025

Bratislava, Reduta

BHS

Slovenská filharmónia/

Camerata Philharmonica Slovaca/

Lubica Čekovská – Sylvie Bodorová/

Orchestre National de France/

Mládežnícky symfonický orchester

Ukrajiny

Bratislavské hudobné slávnosti sa dočkali svojho 60. vydania. Je to úctyhodné jubileum a tomu zodpovedal aj program bohatý na atraktívne mená domácich i zahraničných interpretov a telies, ale

tiež na repertoárové zaujímavosti. Aj tentoraz akoby šibnutím čarovného prútika zavládla typická slávnostná atmosféra: ruch početného publika, veľké čierne róby, ťažké filharmonické vône, vo vzduchu visiace očakávania. Ale tiež politikum, tomu sa dnes nedá vyhnúť, hoci BHS sú (a majú byť) striktne umeleckým a spoločenským podujatím. Viselo vo vzduchu od počiatku, najmä na otváracom koncerte (19. 9.). Cítiť ho bolo v apelocho na jednotu a harmóniu v príhovore generálneho riaditeľa filharmónie Mariána Turnera, ale aj v neprítomnosti zástupcov štátu, ktorá pri jubilejnom vydaní podujatia tohto rangu priam kričala: Prezident oficiálne prevzal záštitu nad festivalom, no neprišiel; za ministerstvo bol len štátny tajomník...

Veľké plus patrí dramaturgom za to, že zvolili náročnejší repertoár.

Situáciu odrážal aj program otváracieho koncertu, na ktorom sa taktovky chopil charizmatiký dirigent a vynikajúci organista Wayne Marshall. Veľké plus patrí dramaturgom za to, že nevybrali obohnanú klasiku, dokonca ani ruskú klasiku, a zvolili náročnejší repertoár súvisiaci s tematikou vojny, s „vekom úzkosti“, ktorý nás sprevádza niekoľko rokov...

Program otvorila objednávka festivalu – *oVerture (VE Day)* Petra Breinera. Jej motívický materiál obsahuje referencie, ktoré azda najlepšie prečíta britský poslucháč, no v čase diskusií o rušení štátnych sviatkov vrátane pripomienky konca 2. svetovej vojny nemohla prísť vo vhodnejšom okamihu; tematicky bola doslova trafením klinca po hlavičke aj v našom domacom kontexte. Prístupným, no nie prvoplánovo jednoduchým jazykom hudobne oscilovala medzi pólmi battaglie a takmer intímnej lyriky, dofarbenej (celkom cielene) sentimentalitou British light music – v šate veľmi efektnej orchestrácie, s dramaturgiou postavenou na prudkom kontraste a takmer filmovej technike strihu.

Voľba Haydnovej *Symfónie č. 100 G dur „Vojenskej“* bola trocha zvláštna, hoci som ju chápal z pohľadu pragmatiky programovej skladby koncertu – za ouvertúrou by sa žiadal koncert, v druhej polovici symfónia, no obe v jednom ponúkala pripravená *Druhá symfónia* Leonarda Bernsteina ako dramaturgické ťažisko. A tak „papá“ Haydn poslúžil viac-menej